

3) удосконалення методів визначення обсягів фінансування освіти та розробка нормативів фінансування із врахуванням мінімальних соціальних стандартів, які дозволять встановити нижню межу обов'язкового фінансового забезпечення розвитку дошкільної освіти;

4) удосконалення механізму фінансування освіти в Україні із врахуванням міжнародного досвіду.

Як впливає з проведеного дослідження, фінансування дошкільних навчальних закладів не забезпечує прогресивний розвитку цієї важливої галузі відповідно до сучасних потреб суспільства, а, здебільшого, спрямоване на збереження досягнутого рівня розвитку дошкільних навчальних закладів та запізніле реагування на зміну демографічної ситуації.

Список використаних джерел

1. Берлач А. І. Фінансове право України: [навч. посіб. для дистанційного навчання]. – К.: Ун-т «Україна», 2006. – 288 с.
2. Бучковська Я.Г. Практика фінансування дошкільних навчальних закладів з місцевих бюджетів / Я.Г. Бучковська // Економічний вісник університету. – 2014. – Випуск 23/1. – С. 180-186.
3. Економічна енциклопедія: у 3 т. / [редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін.]. – К.: Вид. центр «Академія», 2000. Т. 1. – 864 с.
4. Ростоцька, О. Форми бюджетного фінансування / Ольга Ростоцька, Світлана Романівна Яцишин // Збірник наукових праць студентів кафедри обліку в бюджетній та соціальній сфері. - Тернопіль, ТНЕУ. - С. 16-19.
5. Лень В.С. Облік у бюджетних установах : навчальний посібник. / за ред. Лень В.С. – Чернівці: Десна Поліграф. – 2016. – 560 с.

Максимук А.І.

магістрант

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль, Україна

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ НЕФІНАНСОВИХ АКТИВІВ УСТАНОВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

У процесі реформування бухгалтерського обліку в державному секторі постали нові вимоги й проблеми правового забезпечення облікового процесу, що суттєво змінило підходи до організації обліку в державному секторі економіки та його інформаційного забезпечення.

У процесі реформування обліку у державному секторі економіки з'явилися нова категорія «Нефінансові активи» яка є новою як у фінансовій звітності так і в обліку. Змістовне навантаження та бачення зазначеної категорії в структурі звітності вже розглядається у наукових статтях та публікаціях вітчизняних науковців [2; 5; 8; 9]. Поява категорії «нефінансові активи» обумовлена тим, що з 2017 року СДСЕ подають Баланс за оновленою формою, яка передбачає формування першого розділу активу «Нефінансові активи», до якого може бути віднесена інформація, що відповідає наступним вимогам: існує ймовірність надходження або вибуття майбутніх економічних вигід або потенціалу корисності, пов'язаних з цією статтею; оцінка статті може бути достовірно визначена [5].

Найбільш чітко визначення не фінансових активів обґрунтувала С.В. Свірко: «... це економічні ресурси нефінансового характеру, контрольовані суб'єктом бухгалтерського обліку в секторі загального державного управління в результаті минулих подій,

використання яких, як очікується, приведе до отримання економічних вигід у майбутньому» [5].

Важливим результатом виконання заходів з модернізації обліку в державному секторі є оновлення об'єктного поля і виникнення нових укрупнених об'єктів бухгалтерського обліку, зокрема нефінансових активів установ. У складі активів та пасивів відбулося перегрупування об'єктів та поява нових. До нефінансових активів віднесені основні засоби, нематеріальні активи, незавершені капітальні інвестиції, запаси, малоцінні та швидкозношувані предмети, готова продукція, інші нефінансові активи.

Класифікація нефінансових активів установ державного сектору відрізняється від класифікації нефінансових активів в госпрозрахункових підприємствах.

Оскільки склад нефінансових активів доволі різноманітний, а тому вони потребують класифікації. Основні засоби, що використовуються установами в процесі їх діяльності можна умовно поділити за такими ознаками: за функціональним призначенням; за використанням (діючі, недіючі (здані в оренду та ті, що знаходяться в резерві; за власністю (власні та орендовані). Узагальнюючи класифікаційні ознаки у літературних джерелах [2; 8; 9] наводимо класифікацію нефінансових активів (рис.1).

Класифікація нефінансових активів для цілей бухгалтерського обліку, за планом рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі відрізняється від класифікації за НП(С)БОДС 101 «Подання фінансової звітності» тим, що до «Нефінансових активів» включені необоротні і оборотні активи, які раніше обліковувалися на бухгалтерських рахунках 1 та 2 класу, а зараз класифіковані один клас – за належністю до нефінансових активів.

Класифікація активів за НП(С)БОДС 101 «Подання фінансової звітності» відображена з виділенням нових для вітчизняних фахівців з обліку понять таких, як фінансові та нефінансові активи.

Нефінансові активи – це ресурси, що знаходяться у власності інституційних одиниць, та які в залежності від походження розділяють на вироблені і невироблені. До складу таких активів відносяться:

- виробничі активи, що виникають в процесі виробництва та складаються з запасів матеріальних оборотних засобів основного капіталу та цінностей;
- невиробничі – активи, які є умовами для виробництва, та включають в себе: землю, надра, водні ресурси, біологічні ресурси [5].

Таким чином, нефінансові активи установ державного сектору є новим об'єктом обліку і темою для досліджень, у зв'язку з тим, що у бухгалтерському обліку відбуваються зміни.

Облік нефінансових активів дає можливість забезпечити контроль за збереженням, рухом, ефективним використанням та їх списанням, а також є важливим джерелом економічної інформації. Враховуючи те, що нефінансові активи подекуди складають найбільшу частину всіх активів (до 80- 90%) суб'єкта державного сектора, а тому є важливими для відображення їх в обліку та фінансовій звітності. Також, важливим є правильність організації обліку нефінансових активів, особливо в частині нарахування амортизації основних засобів та інших необоротних матеріальних активів. Зважаючи на масштаби реформування системи обліку, вищезазначені проблеми та нагальність їх вирішення вимагають подальших досліджень в сфері організації обліку нефінансових активів установ державного сектору.

28 грудня 2018 року, м. Тернопіль

Рис. 1. Класифікація нефінансових активів

Примітки: сформовано автором

28 грудня 2018 року, м. Тернопіль

Список використаних джерел

1. Адамик О.В. Інформаційні системи управління підприємством: вибір базових технологій та програмного забезпечення / Адамик О., Сисюк С. // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – Грудень 2016 р. Електронне фахове видання. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/2016/178.pdf>
2. Бенько, І.Д. Сисюк, С.В. Аналіз запасів медичних установ // Сталий розвиток економіки, 2013. – № 1. – С. 267-270
3. Лучко М. Складні питання в обліку основних засобів [Електронний ресурс] / Михайло Лучко // Соціально-економічні проблеми і держава. – 2013. – Вип. 2(9). – С. 188-194
4. Лучко М. Р. Контроль у державному секторі економіки : навч. посібник / М. Р. Лучко, Н. М. Зорій, Н. М. Хорунжак – Тернопіль: ТНЕУ, 2015. – 287 с.
5. Панасюк В. М. Інформаційні ресурси в обліку та їх роль в підвищенні ефективності управління підприємством / В. М. Панасюк, Є. К. Ковальчук // Міжнар. зб. наук. праць / Серія: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. Вип. 3 (18) / Відпов. ред. д.е.н., проф. Ф. Ф.Бутинець. – Житомир: ЖДТУ, 2011. – С. 93-101.
6. Свірко С.В. Розвиток оцінки нефінансових активів у бюджетних установах: історичні традиції та сучасні тенденції / С.В. Свірко // Незалежний аудитор. – 2013. – № 5(III). – С. 23–34.
7. Сисюк С.В. Організаційні аспекти обліку благодійної допомоги у бюджетних установах/ С.В. Сисюк // Вісник Львівської комерційної академії. – Львів : Видавництво львівської комерційної академії, 2014. – Вип. 44 – С. 51-56
8. Сисюк С.В. Необоротні активи бюджетних установ: особливості та проблеми організації їх обліку/ С.В.Сисюк // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Економіка. – №17, 2004.– С.203 – 206
9. Сисюк С. В., Адамик О. В. Облікова політика суб'єктів державного сектору щодо необоротних активів // Вісник ОНУ імені І.І. Мечникова. - 2016. - Т.21. Випуск 11 (53). - С. 101-106
10. Хорунжак Н. М. Організаційні засади розвитку системи обліку бюджетних установ в сучасних умовах / Н. М. Хорунжак // Бізнес Інформ. – 2013. – №12. – С. 269–275

Мельник Н.Г.

кандидат економічних наук, доцент,

Зінкевич А.М.

магістрант

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ТА ВИДАТКІВ УСТАНОВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ В УМОВАХ ЗАКОНОДАВЧИХ ЗМІН

Державний сектор економіки ґрунтується на державній власності, яка переважає в тих сферах, які мають суттєве народногосподарське чи соціальне значення, або ж у капіталомістких неприбуткових галузях, які не становлять інтересу для приватного бізнесу. Державний сектор представлений в таких сферах і галузях економіки: виробнича інфраструктура; соціальна (невиробнича) інфраструктура (освіта, наука, охорона здоров'я, охорона навколишнього середовища); новітні наукоємні галузі, які вимагають значних